

Sygn. akt I UK 372/14

POSTANOWIENIE

Dnia 1 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z odwołania A. J. G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
o rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 1 kwietnia 2015 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 15 maja 2014 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w B. wyrokiem z dnia 15 maja 2014 r. oddalił apelację wniesioną przez ubezpieczonego A. J. G. od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w B. z dnia 25 września 2013 r. oddalającego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. z dnia 13 sierpnia 2012 r., którą odmówiono ubezpieczonemu dalszego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku ubezpieczony zarzucił:

I. naruszenie prawa materialnego, a mianowicie: 1) art. 51 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz.U. z 2010 r. Nr 101, poz. 648 ze zm.), art. 134 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń

Spółecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) w związku z art. 232 k.p.c. oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., poprzez błędną interpretację, przejawiającą się w braku ustalenia, czy zaistniały nowe okoliczności uzasadniające wstrzymanie renty inwalidzkiej wojskowej; 2) art. 2 oraz art. 67 ust. 1 Konstytucji RP, poprzez nieproporcjonalną interwencję w prawo do zabezpieczenia społecznego i naruszenie zasady zaufania obywatela do państwa; 3) art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w R. z dnia 4 listopada 1950 r. (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.) poprzez naruszenie zasady proporcjonalności przy stosowaniu prawa, w ten sposób, że realizacja celów publicznych przeważa nad interesem jednostki dla której pozbawienie świadczenia jest uciążliwe;

II. naruszenie przepisów postępowania, a to: art. 227, art. 278, art. 285 k.p.c. oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., poprzez brak ustalenia przez Sądy obu instancji, czy po orzeczeniu ustalającym prawo ubezpieczonego do świadczenia rentowego zaistniały nowe okoliczności uzasadniające wstrzymanie świadczenia i wydanie rozstrzygnięcia na podstawie opinii biegłych lekarzy sądowych z których nie wynika, kiedy ustało inwalidztwo.

Wskazując na powyższe zarzuty ubezpieczony wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego oraz wyroku Sądu Okręgowego w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania.

Skarżący podniósł, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona z uwagi na błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 51 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, art. 134 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych polegające na braku ustalenia przez Sądy obu instancji, czy po 30 latach od przyznania mu renty inwalidzkiej wojskowej zaistniały nowe okoliczności uzasadniające wstrzymanie świadczenia. W ocenie skarżącego z opinii biegłych lekarzy sądowych nie wynika, czy ustanie inwalidztwa nastąpiło na skutek okoliczności, które miały miejsce po ustaleniu prawa do świadczenia, czy też całkowita zdolność do pracy występowała już przed ustaleniem tego prawa, co wówczas uzasadniałoby zastosowanie do weryfikacji

orzeczenia art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W rozpoznawanej sprawie wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej został oparty na przesłance oczywistej zasadności skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na to, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście istnieje. Oznacza to, że skarżący musi opisać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, iż rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny oraz jego wzruszenia (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531 i orzeczenia tam powołane). Jest tak dlatego, że o ile do uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, aby jej podstawa była usprawiedliwiona, o tyle do jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 20 lipca 2011 r., II CSK 59/11, LEX nr 1027164; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, LEX nr 1219499). Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej jako przesłankę wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, skarżący powinien

wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego wyroku uchybienia w zakresie stosowania prawa miały kwalifikowany charakter i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001 nr 3, poz. 52 oraz z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001 nr 10, poz. 156). Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo określeniem rażącego, ewidentnego, kwalifikowanego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia.

Skarżący nie wykazał istnienia tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, bowiem uzasadnienie skargi w istocie sprowadza się do kwestionowania sposobu procedowania i wskazania na brak stanowczych ustaleń odnoszących się do daty ustania inwalidztwa w związku ze służbą wojskową. W sprzeczności z tymi twierdzeniami są ustalenia dokonane przez Sąd pierwszej instancji, które Sąd drugiej instancji w całości podzielił i przyjął za własne, sprowadzające się do wyjaśnienia, czy po dniu 31 sierpnia 2012 r. skarżący jest nadal osobą niezdolną do pracy w związku ze służbą wojskową. Podkreślenia wymaga, że konsekwencją konstytucyjnego prawa do zabezpieczenia społecznego w razie niezdolności do pracy ze względu na chorobę lub inwalidztwo jest wyposażenie organów rentowych w uprawnienie do badania czy nadal zachodzą niezbędne warunki tego prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2002 r., II UKN 519/01, LEX nr 577472 oraz z dnia 19 kwietnia 2006 r., II UK 143/05, OSNP 2007 nr 11-12, poz. 166). W myśl ukształtowanego poglądu judykatury prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy przysługuje dopóty, dopóki spełniane są warunki, od których ustawodawca uzależnia prawo do tego świadczenia (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 18 maja 2006 r., II UK 177/05, LEX nr 1001300; 19 kwietnia 2006 r., II UK 143/05, OSNP 2007 nr 11-12, poz. 166; 13 czerwca 2006 r., II UK 195/05, LEX nr 1001303; 17 kwietnia 2014 r., I UK 378/13, LEX nr 1477427 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2011 r., I UZP 7/2011, OSNP 2012 nr 9-10, poz. 123). W odniesieniu do renty z tytułu niezdolności do pracy nie można mówić o prawach

nabytych przez ubezpieczonego raz na zawsze, dożywotnio, na stałe, niepodlegających jakiegokolwiek weryfikacji. Odzyskanie zdolności do pracy jest podstawą do pozbawienia uprawnionego prawa do świadczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 sierpnia 2012 r., I UK 66/12, LEX nr 1284723).

Wbrew odmiennemu twierdzeniu skarżącego w rozpoznawanej sprawie nie było odrębnego postępowania na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, bowiem przesłankę rozstrzygnięcia o wstrzymaniu wypłaty renty w związku ze służbą wojskową stanowiło nowe badanie skarżącego i stwierdzenie, że jest on zdolny do wykonywania pracy (art. 134 ust. 1 pkt 1 tej ustawy).

Mając powyższe na uwadze na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.